

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลทรายขาว

อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ขององค์การบริหารส่วนตำบลทรายขาว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
<p>๑. การอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘</p>	<p>เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับสินบน เพื่อช่วยให้การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตง่ายขึ้น หรือได้รับการยกเว้น หรือไม่เป็นไปตามกฎหมาย เช่นเจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่างการตรวจรับงานงานตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาขออนุมัติ/อนุญาต</p>	<p>๔ x ๓ (สูง)</p>	<p>๑. ประกาศนโยบาย No Gift Policy ๒. จัดทำแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติตามกฎหมาย เผยแพร่ ณ จุดบริการ ๓. จัดทำคู่มือการให้บริการประชาชน ๔. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่</p>	<p>๑. ช่วยขจัดความเสี่ยงเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) ๒. ลดความเสี่ยงด้านการละเมิดหรือไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Risk) รวมถึงช่วยบริหารความคาดหวังของประชาชน ลดความขัดแย้งและข้อร้องเรียนที่อาจเกิดจากความเข้าใจคลาดเคลื่อนในขั้นตอนการทำงาน ๓. ลดความเสี่ยงด้านความผิดพลาดในการสื่อสาร ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และสร้างมาตรฐานการให้บริการที่เท่าเทียมกัน ๔. ลดความเสี่ยงจากความผิดพลาดส่วนบุคคล (Human Error) ทำให้การทำงานของเจ้าหน้าที่มีมาตรฐานเดียวกันสามารถตรวจสอบย้อนหลังได้ และเป็นประโยชน์อย่างมากในการสอนงานบุคลากรใหม่ เพื่อให้การทำงานมีความต่อเนื่อง</p>

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
<p>๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ</p>	<p>๑. เจ้าหน้าที่มีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติกับประชาชนผู้มาติดต่อ</p> <p>๒. ใช้อำนาจตามกฎหมายเพื่อช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้อง</p> <p>๓. เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทางมิชอบ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุนแผนงานหรือโครงการ</p> <p>๔. การรับของขวัญจากบุคคลอื่น เพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร</p>	<p>๓ x ๒ (ปานกลาง)</p>	<p>๑. ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม/หลักธรรมาภิบาล</p> <p>๒. ช่องทางการร้องเรียนเจ้าหน้าที่</p> <p>๓. จัดทำประกาศ มาตรการป้องกันการเรียกรับสินบน</p> <p>๔. เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานผลในการจัดทำโครงการ</p> <p>๕. ผู้บริหาร ติดตามผลการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๖. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรและเจ้าหน้าที่</p> <p>๗. หากมีสถานการณ์การให้ของขวัญ ควรปฏิเสธการรับของขวัญ ของกำนัล โดยอธิบายว่าเป็นการขัดต่อกฎหมาย นโยบายของรัฐ</p>	<p>๑. เป็นการจัดการความเสี่ยงเชิงป้องกัน (Preventive Control) ช่วยสร้างบรรทัดฐานและวัฒนธรรมองค์กรที่แข็งแกร่ง ป้องกันปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) และปิดช่องโหว่การทุจริตตั้งแต่ต้นทาง</p> <p>๒. มีช่องทางให้ผู้มีส่วนได้เสียแจ้งเบาะแส จะช่วยให้องค์กรจัดการกับความเสี่ยงที่เล็ดลอดสายตาได้อย่างรวดเร็ว</p> <p>๓. ช่วยสร้างบรรทัดฐานและวัฒนธรรมองค์กรที่แข็งแกร่ง ป้องกันปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) และปิดช่องโหว่การทุจริตตั้งแต่ต้นทาง</p> <p>๔. เป็นการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ (Operational Risk) ช่วยให้มั่นใจว่าโครงการต่างๆ จะดำเนินไปตามเป้าหมาย หากเกิดปัญหาอุปสรรค</p> <p>๕. เป็นการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติ (Operational Risk) ช่วยให้มั่นใจว่าโครงการต่างๆ จะดำเนินไปตามเป้าหมาย หากเกิดปัญหาอุปสรรค</p>

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
				<p>ผู้บริหารจะสามารถรับทราบและสั่งการแก้ไข (Corrective Control) ได้ อย่างทันท่วงที</p> <p>๖. ช่วยลดความเสี่ยงจากการปฏิบัติงานผิดพลาด (Human Error) หรือการละเมิดข้อบังคับโดยไม่ตั้งใจ ซึ่งมักเกิดจากบุคลากรไม่ทราบหรือไม่เข้าใจการเปลี่ยนแปลงของกฎระเบียบใหม่ๆ</p> <p>๗. มาตรการกลุ่มนี้เป็นการจัดการความเสี่ยงเชิงป้องกัน (Preventive Control) ช่วยสร้างบรรทัดฐานและวัฒนธรรมองค์กรที่แข็งแกร่ง ป้องกันปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) และปิดช่องโหว่การทุจริตตั้งแต่ต้นทาง</p>
<p>๓. การจัดซื้อจัดจ้าง</p>	<p>๑. จัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตาม TOR</p> <p>๒. เอื้อประโยชน์โดยการเป็นคู่ค้าหรือคู่สัญญาต่อกับกิจการของญาติหรือพวกพ้อง</p>	<p>๓ X ๓ (สูง)</p>	<p>๑. อบรมความรู้กฎหมายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง</p> <p>๒. อบรมความรู้เกี่ยวกับการชดกัน แห่งผลประโยชน์</p> <p>๓. ส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน</p>	<p>๑. การสร้างความรู้ความเข้าใจ (Capacity Building) เพื่อลดความเสี่ยงที่เกิดจาก “ความไม่รู้ และ ความงมงาย”</p> <p>๒. เป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจ (Capacity Building) เพื่อลดความเสี่ยงที่เกิดจาก “ความไม่รู้ และ ความงมงาย” โดย</p>

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
	<p>๓. รับผลประโยชน์เพื่อเอื้อให้เกิดการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะให้กับผู้ประกอบการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</p> <p>๔. มีการรับสินบน เรียกรับเงินของขวิญ สิ้นน้ำใจ การเลี้ยงรับรอง ซึ่งนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา</p>		<p>๔. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดมีการสอบทานและกำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด</p> <p>๕. จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง</p> <p>๖. รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างต่อผู้บริหาร</p> <p>๗. มีขั้นตอนเสนอการเห็นชอบผ่านสายงานตามลำดับ และมีการกำหนดอำนาจอนุมัติตามวงเงินที่เหมาะสม</p>	<p>เน้นย้ำเรื่องความถูกต้องตามกฎหมายและการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>๓. การเปิดเผยข้อมูลและแผนปฏิบัติการผ่านช่องทางออนไลน์ เป็นการสร้างระบบ “การตรวจติดตามโดยสังคม (Social Audit)” ซึ่งช่วยลดโอกาสในการสมยอมราคา หรือ การกำหนดเงื่อนไขที่เอื้อประโยชน์ต่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง</p> <p>๔. เป็นการบริหารความเสี่ยงผ่านระบบ “การควบคุมภายใน (Internal Control)” โดยการใช้สายงานบังคับบัญชาช่วยตรวจสอบ (Double Check) และการจำกัดอำนาจอนุมัติ (Authorization Limit) เพื่อป้องกันความผิดพลาดหรือการใช้อำนาจเกินขอบเขต</p> <p>๕. การเปิดเผยข้อมูลและแผนปฏิบัติการผ่านช่องทางออนไลน์ เป็นการสร้างระบบ “การตรวจติดตามโดยสังคม (Social Audit)” ซึ่งช่วยลดโอกาสในการสมยอมราคา หรือการกำหนดเงื่อนไขที่เอื้อประโยชน์ต่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง</p>

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
				<p>๖. การรายงานผลต่อผู้บริหารอย่างเป็นระบบ ช่วยให้เห็นปัญหาเชิงโครงสร้างหรือความผิดปกติในภาพรวม ทำให้สามารถปรับปรุงมาตรการบริหารความเสี่ยงได้ทันสถานการณ์</p> <p>๗. เป็นการบริหารความเสี่ยงผ่านระบบ “การควบคุมภายใน (Internal Control)” โดยการใช้สายงานบังคับบัญชาช่วยตรวจสอบ (Double Check) และการจำกัดอำนาจอนุมัติ (Authorization Limit) เพื่อป้องกันความผิดพลาดหรือการใช้อำนาจเกินขอบเขต</p>
<p>๔. การบริหารงานบุคคล</p>	<p>๑. การพิจารณาอย่างไม่ยุติธรรม</p> <p>๒. ช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้องในการสอบเข้าบรรจุ</p> <p>๓. เรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อแลกกับการพิจารณา เช่น การเลื่อนชั้นเงินเดือน การรับโอน (ย้าย) หรือบรรจุแต่งตั้ง ฯลฯ</p>	<p>๓ x ๔ (สูง)</p>	<p>๑. การกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม</p> <p>๒. มาตรการแสดงเจตนาธรรมในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารของผู้บริหาร</p> <p>๓. กำชับ กำกับ ดูแล เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานบุคลากรให้ปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย</p>	<p>๑. เป็นการลดความเสี่ยงด้าน “การใช้ดุลยพินิจโดยมิชอบ การกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและรูปธรรม (เช่น เกณฑ์การเลื่อนชั้น หรือการสรรหา) สอดคล้องกับการแสดงเจตนาธรรมของผู้บริหาร (Tone at the Top) จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับบุคลากรว่าระบบงานเป็นไปตาม “ระบบคุณธรรม (Merit System)”</p> <p>๒. เป็นการลดความเสี่ยงด้าน “การใช้ดุลยพินิจโดยมิชอบ” การกำหนดหลักเกณฑ์</p>

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
	<p>๔. การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนไม่เป็นไปตามผลการปฏิบัติราชการหรือความรู้ความสามารถ</p>		<p>๔. ดำเนินการตามนโยบายการไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิด อย่างเคร่งครัด</p>	<p>ที่ชัดเจนและรูปธรรม (เช่น เกณฑ์การเลื่อนขั้น หรือการสรรหา) ผสมผสานกับการแสดงเจตนารมณ์ของผู้บริหาร (Tone at the Top) จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับบุคลากรว่าระบบงานเป็นไปตาม “ระบบคุณธรรม (Merit System)”</p> <p>๓. เป็นการบริหารความเสี่ยงเชิงปฏิบัติการ โดยเน้นการตรวจสอบ (Supervision) เจ้าหน้าที่ HR โดยตรง เพื่อป้องกันความผิดพลาดในการตีความกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์และวินัย</p> <p>๔. การนำนโยบาย No Gift Policy มาใช้อย่างเคร่งครัดในบริบทของงานบุคคล ช่วยป้องกันการรับสินบนเพื่อแลกกับตำแหน่ง ความดีความชอบหรือผลประโยชน์อื่นใดในสายงาน</p>

เกณฑ์กำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหายการทุจริต (Likelihood)

ตารางระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหายการทุจริต (Likelihood)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า ๕ ครั้ง/ปี
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า ๔ ครั้ง/ปี
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า ๓ ครั้ง/ปี
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า ๒ ครั้ง/ปี
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นได้ยาก หรือ
		มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า ๑ ครั้ง/ปี

เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลการดำเนินงาน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)			
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย (ผลกระทบทางการเงิน)	คำอธิบาย (ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน)
๕	สูงมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลดโทษข้อมูลความผิด เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
๔	สูง	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบ ด้านความโปร่งใส สื่อมวลชนลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
๓	ปานกลาง	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๕๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท	หน่วยงานตรวจสอบเข้าทำการตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	น้อย	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๕๐,๐๐๐ บาท	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	น้อยมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือน้อยกว่า	แทบจะไม่มี

กำหนดระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยใช้ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood) คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงกำหนดไว้เป็น ๔ ระดับ และจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

<p style="text-align: center;">ระดับความเสี่ยง = โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ</p> <p style="text-align: center;">Degree of Risk = Likelihood x Impact</p>
--

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง